

EGYKULCSOS TÁRSASÁGI ADÓ HATÁSA

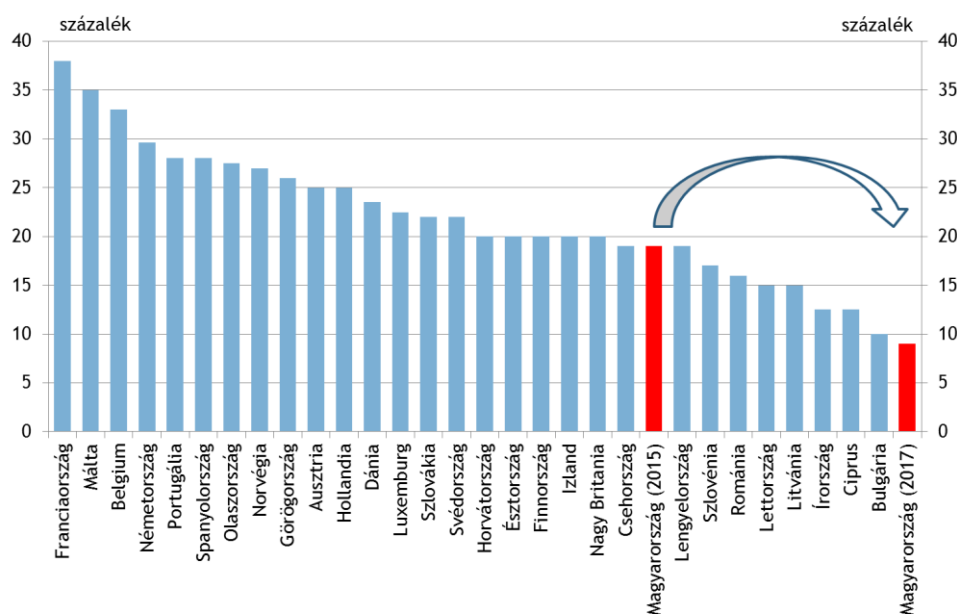
Mosberger Pálma

2017 elejétől egységes 9 százalékra csökken a társasági adó kulcsa, ami évente 150-170 milliárd forinttal csökkenti a költségvetés bevételeit. A változtatás javítja Magyarország adórendszerének versenyképességét, azonban eltérő mértékben érinti az egyes vállalatokat. Az adóteher csökkenésének közel 70 százaléka marad a nagyvállalatoknál, 14 százaléka a középvállalatoknál, míg a maradékon közel egyenlő arányban osztoznak a kis- és mikrovállalatok.

A cikk az egységes 9 százalékos társasági adókulcs bevezetésének költségvetési hatását és az intézkedés által érintett vállalkozások körét vizsgálja mikro adatok alapján. A számításokban a ket-tős könyvvitelű vállalkozások szerepelnek, akár naptári adóév szerint vagy ettől eltérően adóznak.

2017. január 1-től a társasági adó kulcsa egységesen 9 százalék lesz a jelenlegi kétkulcsos rendszer helyett. Az utóbbi évek során a társasági adó kulcsa 500 millió forint adóalapig 10 százalék, az e feletti adóalapra pedig 19 százalék volt. Az egységes 9 százalékos társasági adó bevezetésével Magyarországon lesz a legalacsonyabb a társasági adó kulcsa az Európai Unióban. Nemzetközi összehasonlításban jelenleg sem magas a társasági adókulcs Magyarországon, a felső kulcs meg-egyezik a régiós átlaggal: Lengyelországban és Csehországban is 19 százalék a társasági adó felső kulcsa (1. ábra), de a csökkentés tovább javítja e téren az adórendszer versenyképességét.

Ábra 1: Társasági adókulcsok felső mértéke (2015)

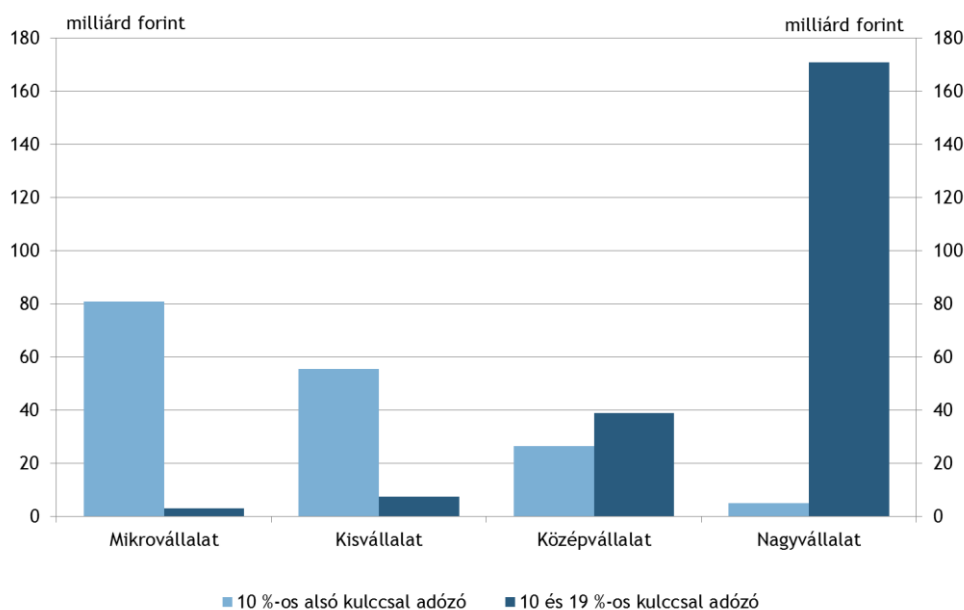

Forrás: OECD Statistics, Tradingeconomics

Mely vállalatok adóztak felső adókulccsal?

Bár kis számú vállalat esik a felső marginális adókulcs hatálya alá, de az adókötelezettség több mint felét ők fizetik. 2014-ben kevesebb, mint 800 vállalat - ebből megközelítőleg 350 nagyvállalat, 290 középvállalat, 80 kisvállalat és 30 mikrovállalat - esett a felső marginális 19 százalékos adókulcs hatáskörébe, de ők fizették az összes adókötelezettség 60 százalékát (2. ábra). Az adókötelezettség fennmaradó részét pedig hozzávetőleg 300 ezer vállalat fizette az alsó kulcs alapján.

Ábra 2: Adókötelezettség vállalatméret és adókulcs szerint (2014)

Forrás: MNB számítás. Megjegyzés: Outlierek nem szerepelnek az ábrán, sem a több mint 25 százalékos állami vagy önkormányzati jegyzett tőkével rendelkező vállalatok.

A felső adókulccsal adózó mintegy 800 vállalat által termelt hozzáadott érték - árbevétel mínusz anyagköltség – a nemzetgazdasági szintű hozzáadott értéknek közel 30 százalékát tette ki 2014-ben. Továbbá, árbevételük a teljes kibocsátás 40 százalékát, export árbevételük a nemzetgazdasági szintű összes export 40 százalékát, a beruházásaik pedig a nemzetgazdasági szintű beruházások 21 százalékát tették ki. A nemzetgazdaságban foglalkoztatottak 9 százalékát ők alkalmazták, míg az összes bérköltség 17 százalékát fizették ki (2. táblázat).

Táblázat 1: Felső adókulccsal adózó vállalkozások a nemzetgazdaság arányában (2014)

	Hozzáadott érték	Árbevétel	Export	Létszám	Bérköltség	Beruházás	Cégek száma
2014	28%	40%	40%	9%	17%	21%	750-800

Forrás: NAV adatbázis, KSH, saját számítás

Az egységes 9 százalékos társasági adókulcs költségvetési hatása

A társasági adó egységes 9 százalékra csökkentése egy lépésben 2017 elejétől évi 150-170 milliárd forinttal csökkenti a költségvetés bevételeit. Ebből 130-150 milliárd forint a felső adókulccsal (mindeddig 19 százalék) adózó 800-900 vállalat adóterhét, míg 20-23 milliárd forint az alsó adókulccsal (mindeddig 10 százalék) adózó 310 ezer vállalatét csökkenti (1. táblázat). A vállalati szintű adatok aggregálásával készült mikroszimulációs becslésünk az adócsökkentés statikus hatását nézi, nem számol a cégek viselkedési válaszával (adóelkerülés csökkenése, beruházások és FDI növekedése).

Táblázat 2: A javasolt társasági adó intézkedések statikus költségvetési hatása

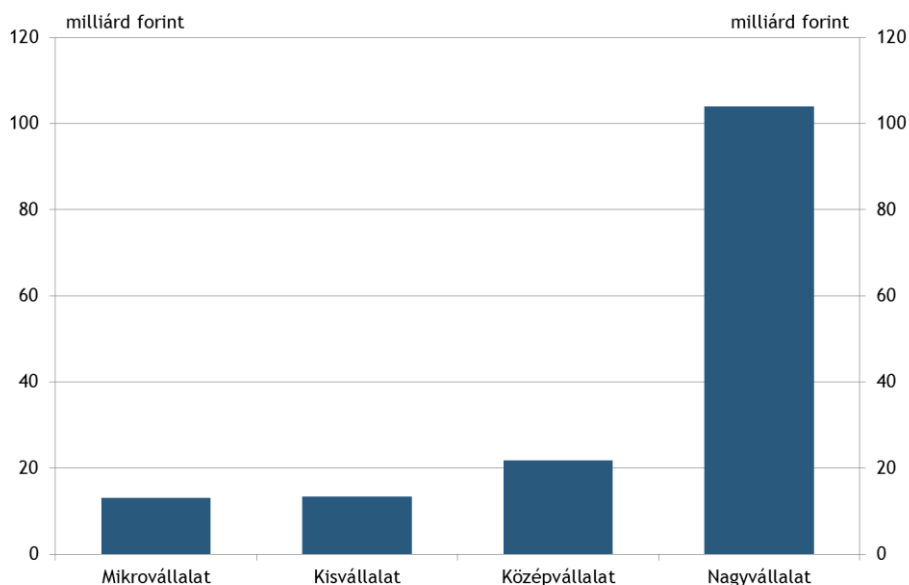
	2017	2018	2019	érintettek becsült száma
Társasági adó felső és alsó kulcsának csökkentése (9%-ra)				
felső kulccsal is adózó vállalkozások	132	140	148	800-900 vállalat
alsó kulccsal adózó vállalkozások	20	21	23	310 ezer vállalat
Adóbevétel csökkenés összesen (Mrd forint)	152	161	171	
Adóbevétel csökkenés összesen (GDP %)	0,4	0,4	0,4	

Forrás: NAV adatbázis, saját számítás

Megjegyzés: A táblázatban szereplő hatások a statikus költségvetési hatásokat mutatják. Az adócsökkentés dinamikus hatásai (adóelkerülés csökkenése, beruházások és FDI növekedése) mérsékelhetik a bevételkiesést.

Az adóteher csökkenésének közel 70 százaléka marad a nagyvállalatoknál, 14 százaléka a középvállalatoknál, míg a maradékon közel egyenlő arányban osztoznak a kis- és mikrovállalatok. Az egységes 9 százalékos kulcs bevezetésével az eddig alsó adókulccsal adózók és a felső kulccsal adózók adóterhe is csökken, de ez eltérő mértékben érinti az egyes vállalatokat. Becslésünk alapján a nagyvállalatok adóterhe csökken a legnagyobb mértékben (3. ábra).

Ábra 3: Adókötelezettség becsült csökkenése vállalatméret szerint (2017)

Forrás: MNB számítás.

Össességében elmondható, hogy az egységes 9 százalékos társasági adókulcs bevezetésével Magyarországon lesz a legalacsonyabb a társasági adó kulcsa az Európai Unióban. Az intézkedés 2017 elejétől évi 150-170 milliárd forinttal csökkenti a költségvetés bevételeit, amiből 130-150 milliárd forint az eddig felső adókulccsal is adózó 800-900 vállalat adóterhét, míg 20-23 milliárd forint az alsó adókulccsal adózó hozzávetőleg 300 ezer vállalatét csökkenti.

„Szerkesztett formában megjelent a Privátbankár.hu oldalon 2017. január 4-én.”